

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Preparatyka i analiza związków naturalnych		13.3.1101	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Chemii Biomedycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	chemia biomedyczna, chemia kosmetyków, analityka i diagnostyka
		specjalnościowy	chemiczna, chemia żywności
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Ewa Wieczerzak; dr inż. Irena Bylińska; dr Marta Spodzieja; dr hab. Elżbieta Jankowska, profesor uczelni; dr hab. Aneta Szymańska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. laboratoryjne		zajęcia 45 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje 5 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta 25 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 75 godz. - 3 ECTS	
Ćw. laboratoryjne: 45 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykonywanie doświadczeń		Sposób zaliczenia	
- ćwiczenia laboratoryjne - rozwiązywanie problemów napotykanych przy realizacji doświadczeń chemicznych, opracowywanie wyników prac eksperymentalnych		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		<ul style="list-style-type: none"> ustalenie oceny zaliczeniowej dokonywane jest na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych przez studenta w trakcie trwania semestru; Oceny cząstkowe przyznawane są za: <ul style="list-style-type: none"> jakość i organizację pracy doświadczalnej (indywidualnej oraz w małej grupie), wykazanie się umiejętnością rozwiązywania problemów napotykanych przy realizacji eksperymentów chemicznych; wykazywanie się wiedzą z zakresu zagadnień dotyczących realizowanych ćwiczeń; opracowanie i analizę wyników uzyskanych w części eksperymentalnej (sporządzenie sprawozdania). Wykonanie wszystkich ćwiczeń objętych programem zajęć oraz opracowanie uzyskanych wyników eksperymentalnych w formie sprawozdań są wymagane dla zaliczenia przedmiotu.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:

Wiedza sprawdzana jest na podstawie zaliczenia będącego wypadkową wszystkich ocen cząstkowych otrzymanych podczas zajęć (K_W02, K_W04).

Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:

Pismenne sprawozdania dotyczące opracowania wyników w trakcie pracy eksperymentalnej oraz wykonanie wszystkich ćwiczeń objętych programem zajęć (K_U01, K_U02)

Sposób weryfikacji nabrania kompetencji społecznych:

Ocenie podlega praca własna studenta, w której przestrzegane są procedury pracy laboratoryjnej (K_K05) oraz praca zespołowa (K_K02).

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

ukończony kurs „Chemii organicznej” zawierający ćwiczenia typu laboratoryjnego

B. Wymagania wstępne

- znajomość najważniejszych reakcji i właściwości podstawowych grup związków organicznych oraz ich budowy;
- znajomość podstawowych zasad BHP w laboratorium chemicznym;
- umiejętność pracy z użyciem sprzętu, naczyń i podstawowej aparatury laboratoryjnej, stosowanej w preparatyce i analizie chemicznej.

Cele kształcenia

- zapoznanie studentów z zagadnieniami wymienionymi w treściach programowych ćwiczeń;
- zaznajomienie studentów ze specyfiką pracy laboratoryjnej z materiałem biologicznym;
- poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu preparatyki i analizy organicznej.

Treści programowe

- preparatyka związków organicznych o specyficznych właściwościach zapachowych, stosowanych w kosmetyce, przemyśle perfumeryjnym i spożywczym;
- techniki wyodrębniania, oczyszczania i analizy pojedynczych związków organicznych pochodzących z określonych źródeł naturalnych (materiału biologicznego);
- izolowanie i oznaczanie zawartości olejku eterycznego w wybranym materiale biologicznym;
- identyfikacja głównych składników olejku eterycznego metodą chromatografii cienkowarstwowej;
- kompozycje zapachowe – zasady projektowania, sporządzania i ich ocena organoleptyczna.

Wykaz literatury

- R. Kasprzykowska, A. S. Kołodziejczyk, K. Stachowiak, E. Jankowska, Preparatyka i analiza związków naturalnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009.
- J. Góra, A. Lis, Najcenniejsze olejki eteryczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2007.
- A. Kołodziejczyk, Naturalne związki organiczne, PWN, Warszawa 2005 .

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W02: opisuje w zaawansowanym stopniu właściwości pierwiastków i najważniejszych związków chemicznych, wymienia metody ich otrzymywania oraz sposoby analizy;
K_W04: charakteryzuje metody analizy związków chemicznych;
K_U01: identyfikuje, analizuje i rozwiązuje problemy z zakresu szeroko pojętej chemii w oparciu o zdobytą wiedzę;
K_U02: wykonuje analizy metodami eksperymentalnymi i na ich podstawie formułuje wnioski;
K_K02: pracuje indywidualnie wykazując inicjatywę i samodzielność działania oraz współdziała w zespole przyjmując w nim różne role;
K_K05: przestrzega ustalonych procedur w pracy laboratoryjnej i jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo swojej pracy i innych;

Wiedza

- opisuje ogólną charakterystykę związku będącego przedmiotem preparatyki oraz podaje najważniejsze informacje o jego źródłach naturalnych i właściwościach bioaktywnych; opisuje podstawowe sposoby jego identyfikacji;
- charakteryzuje podstawowe techniki ekstrakcji chemicznej, destylacji frakcyjnej, destylacji azeotropowej oraz destylacji z parą wodną i określa ich przydatność w preparatyce związków naturalnych;
- wyjaśnia ogólne zasady rozdziału mieszanin związków organicznych z wykorzystaniem absorpcyjnej i podziałowej chromatografii kolumnowej;
- opisuje ogólne zasady projektowania kompozycji zapachowych.

Umiejętności

- przeprowadza syntezę i/lub wyodrębnianie związków organicznych o określonych cechach wyróżniających, np. podwyższonej lotności, niskiej zawartości w źródłowym materiale biologicznym, właściwościach fotolabilnych;
- trafnie dobiera i wykorzystuje właściwe techniki, sprzęt i aparaturę laboratoryjną do zrealizowania określonych zadań eksperymentalnych z zakresu podstawowej preparatyki organicznej;
- identyfikuje i określa czystość wyizolowanych przez siebie pojedynczych związków organicznych, wykorzystując opisane w dostępnej literaturze procedury doświadczeń chemicznych;
- określa cechy strukturalne głównych składników olejków eterycznych techniką chromatografii cienkowarstwowej w celu próby ich identyfikacji;
- sporządza kompozycje zapachowe ze składników naturalnych, jak i syntetycznych, starając się spełnić wstępnie zadane kryteria (np. kreowanie określonego typu

zapachu, wykorzystanie określonych komponentów);

- na podstawie zebranych wyników eksperymentalnych dokonuje analizy własnej pracy, argumentuje sądy, podsumowuje i wyprowadza wnioski.

Kompetencje społeczne (postawy)

- docenia wpływ znaczenia staranności pracy na jakość uzyskiwanych wyników i trafność wyprowadzanych wniosków;
- pracuje zarówno samodzielnie, jak i w małym zespole,
- ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania, związane z pracą zespołową.

Kontakt

ewa.wieczerzak@ug.edu.pl